

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoPs/8/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122200797
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:3122200797.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Miriam Štillovej, v právnej veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony u osoby: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom C. XXX, XXX XX C. - D., t.č. pobytom A. XX, XXX XX E., štátny občan SR, zastúpený procesnou opatrovníčkou: A. F. C., trvale pobytom A. XX, XXX XX E., štátna občianka SR, zastúpená zástupcom: IK Advisory s. r. o., so sídlom Jakubovo nám. 19, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 380 331, v konaní o návrhu navrhovateľa G. H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom I. XXXX/XX, XXX XX J., štátneho občana SR, zastúpeného právnou zástupkyňou JUDr. Martou Rybárovou, advokátkou, so sídlom Jilemnického 2, 911 01 Trenčín, na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, za účasti v odvolacom konaní Krajskej prokuratúry v Trenčíne, so sídlom Legionárska 7158/5, 912 50 Trenčín a za účasti Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. BN-6Ps/3/2022-255 zo dňa 16. decembra 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., III. p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u A. B., nar. XX.XX.XXXX, zo dňa 02.02.2022 zamietol (výrok I.).

Štátu náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok III.).

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na návrh navrhovateľa, jeho odôvodnenie, vyjadrenie procesnej opatrovníčky, vykonané dokazovanie vyjadrením aj osoby, o spôsobilosti ktorej bolo konané, výsluchom znalca na nariadenom pojednávaní, komplexným posudkom ÚPSVaR Trenčín, Správami ÚPSVaR Trenčín zo dňa 27.07.2012, 30.07.2014, Lekárskym posudkom ÚPSVaR Trenčín zo dňa 17.07.2014, výpismi z listu vlastníctva, Lekárskou správou F. K. K. zo dňa 10.02.2022, rozsudkami Okresného súdu Trenčín, závermi Znaleckého posudku č. 04/2024, lustráciou v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov, ako aj lustráciou z registra trestov k osobe procesnej opatrovníčky, vyjadrením Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, okresnej prokuratúry a za aplikácie ust. § 8, § 10 ods. 1, 2, § 34 Občianskeho zákonníka, § 231, § 239, § 240, § 243 ods. 1 až 3 CMP rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti svojho rozsudku.

3. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 6Ps/3/2022-149 zo dňa 10.03.2023, právoplatným dňa 12.04.2023, ustanovil pre konanie A. B. ako osobe, o spôsobilosti ktorej sa koná, za procesného opatrovníka A. F. C. s jej predchádzajúcim súhlasom.

Uznesením č.k. 6Ps/3/2022-154 zo dňa 21.04.2023 v spojení s uznesením č.k. BN-6Ps/3/2022-191 zo dňa 02.04.2024, právoplatným dňa 08.06.2024, bolo nariadené znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou z odboru Zdravníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria a ako znalec bol ustanovený F. F. L., ktorému okresný súd určil znalecké úlohy.

4. Z Oznámenia o narodení vyplynulo, že A. B. sa narodil dňa XX.XX.XXXX otcovi G. H. B. a matke M. B..

5. Z rozsudku Okresného súdu Trenčín sp.zn. 20Pc/15/2019 zo dňa 15.11.2019 vyplynulo, že manželstvo navrhovateľa G. H. B. a manželky M. B. bolo rozvedené.

6. Z rozsudku Okresného súdu Trenčín sp.zn. 18Pc/18/2019 zo dňa 05.03.2020 a z rozsudku Krajského súdu Trenčín sp.zn. 6CoP/23/2020 zo dňa 30.09.2020 mal okresný súd za zistené, že G. H. B. bol zaviazaný prispievať na výživu A. B. sumou vo výške 200,- Eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa s účinnosťou od 01.08.2019. Zároveň bol G. H. B. zaviazaný zaplatiť zameškané výživné v sume 1.400,- Eur v mesačných splátkach po 100,- Eur mesačne popri bežnom výživnom.

7. Z Rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 29.11.2018 vyplynulo, že A. B. bol od 01. januára 2019 zvýšený invalidný dôchodok na sumu 346,60 Eur mesačne.

8. Z Komplexného posudku ÚPSVaR Trenčín zo dňa 29.01.2009 okrem iného vyplynulo, že miera funkčnej poruchy v tom čase maloletého A. B. je 50 % podľa Prílohy č. 3, časť V., bod 8., písm. b) k zákonu č. 447/2008 Z.z., a preto sa v zmysle § 2 ods. 3 predmetného zákona považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Zo Správ ÚPSVaR Trenčín zo dňa 27.07.2012, 30.07.2014 vyplynulo, že na základe opätovného posúdenia zdravotného stavu posudkovým lekárom bol prijatý záver, že miera funkčnej poruchy A. B. je 50 %, t.j. ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na sprievodcu.

9. Z Lekárskeho posudku ÚPSVaR Trenčín zo dňa 17.07.2014 vyplynulo, že A. B. je prakticky od narodenia sledovaný neurológom ako DMO – centrálna hypotonicko-ataktická forma, mentálna retardácia stredného stupňa (IQ 44), navštevoval odbornú školu, špeciálnu strednú školu na 5 hodín, potrebuje stále usmerňovanie a dohľad, nosí okuliare.

10. Z Lekárskej správy F. K. K. zo dňa 10.02.2022 vyplynulo, že A. B. má 27 rokov, je to pacient s hypotonicko-cerebellárnym syndrómom (DMO), s mentálnou retardáciou stredne ťažkého stupňa s IQ 44, od detstva v dispenzári neurológa, kardiológa, vyžadujúci si pomoc, asistenciu, dozor dospelaj osoby a taktiež opatrovanie inou osobou, stupeň odkázanosti IV..

11. Z vysvedčenia vystaveného Praktickou školou v J. vyplynulo, že v školskom roku 2015/2016 A. B. dosiahol v I. aj v II. polroku veľmi dobré výsledky vo všetkých vyučovacích predmetoch, jeho správanie bolo hodnotené ako veľmi dobré.

12. Z výpisu Listu vlastníctva č. XX zo dňa 29.07.2019 vyplynulo, že vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. C., obec C. – D., a to parcely č. 1093/1 – záhrada o výmere 1385 m², parcely č. 1093/2 – zastavaná plocha a nádvoria o výmere 588 m², parcely č. 1093/3 – záhrada o výmere 701 m² a rodinného domu s.č. 206 boli v tom čase M. B. s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 1 a 1 (ako výlučná vlastníčka daných podielov) a G. H. B., M. B. s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 1 (ako bezpodieloví spoluvlastníci daného podielu).

Z čiastočného výpisu z LV č. XXXX zo dňa 01.08.2019 vyplynulo, že vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. J., obec J., a to bytu č. XX, vo vchode XX, na X. poschodí bytového domu s.č. XXXX v tom čase boli G. H. B., M. B. s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 1/1 (bezpodieloví spoluvlastníci danej nehnuteľnosti).

13. Súd prvej inštancie poukázal na závery Znaleckého posudku č. 04/2024, z ktorých vyplynulo, že vyšetrovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX trpí duševnou zaostalosťou na rozhraní ľahkého až stredne ťažkého stupňa. Porucha sa u neho prejavuje narušením intelektových, kognitívnych schopností,

ktoré nie sú rovnomerne globálne narušené, čo limituje jeho schopnosť absolvovať napríklad bežnú školskú dochádzku, schopnosť podania pracovného výkonu. Porucha trvá od narodenia. Vyšetovaný je limitovane schopný zodpovedne vybavovať svoje záležitosti samostatne, pri úkonoch presahujúcich jeho zdravotným stavom limitovanú kapacitu vyžaduje pomoc a podporu okolia. Táto schopnosť je narušená významne, ale nie v celom rozsahu. Vyšetovaný je schopný ovládať svoje správanie, je plne sociabilný, bez porúch správania, dodržiava spoločenské konvencie, koná bez porúch správania, impulzivity, agresivity a prípadných iných porúch konania. Znalec sa vyjadril, že u vyšetovaného stupeň narušenia intelektu a kognitívnych schopností nenadobudol takú závažnosť, ktorá by odôvodňovala obmedzenie právnej spôsobilosti v akejkoľvek oblasti života vyšetovaného. Zdravotný stav vyšetovaného limituje jeho schopnosti porozumieť a samostatne vykonať komplexnejšie úlohy a riešiť bez pomoci najmä nové situácie, avšak nie je medicínska nutnosť pristúpiť k obmedzeniu schopnosti konať, prejavovať svoju vôľu v akejkoľvek oblasti života, aj keď takéto konanie predpokladá podporu zo strany okolia. U vyšetovaného postačuje iné miernejšie riešenie, napríklad formou podporného rozhodovania. Nie je medicínsky odôvodnené obmedzovať možnosť vylúču vyšetovaného. Vyšetovanému je možné doručovať písomnosti, je schopný ich prebrať, pochopenie obsahu je limitované a vyžaduje asistenciu inej osoby. Vyšetovaný disponuje kapacitou chápať rozhodnutie vo veci samotnej. Stav vyšetovaného nie je možné zlepšiť farmakologicky v rozsahu dnes dostupných medicínskych znalostí. Terapie, resp. výcvik, ktorý by bol zameraný na zvládnutie životných situácií, by mohol priniesť prospech v kvalitatívne lepšom zvládnutí životných situácií. Zdravotný stav vyšetovaného je medicínsky trvalý, stabilný, napriek tomu možno očakávať čiastočné zlepšenie v bežnom fungovaní pri dostatočnej pomoci a podpore okolia a vytváraní dostatočne stimulujúcich podmienok.

14. Z výsledkov dokazovania mal okresný súd za preukázané, že A. B. je synom navrhovateľa – otca G. H. B. a matky M. B., ktorá dňa XX.XX.XXXX zomrela. Od smrti M. B. sa A. B. nachádza podľa vôle jeho matky „v starostlivosti“ jeho tety B. E. (matkinej sestry) a sesternice – procesnej opatrovníčky A. F. C., ktoré mu spoločne s ďalšími príbuznými pomáhajú zvládať bežné životné situácie, vzdelávať sa, rozvíjať sa, bývajú s ním v spoločnej domácnosti, zabezpečujú jeho životné potreby.

15. Ďalej vykonané dokazovanie potvrdilo, že A. B. je od narodenia sledovaný neurológom pre detskú mozgovú obrnu, trpí duševnou zaostalosťou na rozhraní ľahkého až stredne ťažkého stupňa (na rozhraní ľahkého až stredne ťažkého stupňa mentálnej retardácie), pričom táto porucha je trvalého charakteru. V dôsledku duševnej zaostalosti A. B. je limitovane schopný zodpovedne vybavovať svoje záležitosti samostatne, pri úkonoch presahujúcich jeho zdravotným stavom limitovanú kapacitu vyžaduje pomoc a podporu okolia, pričom pri náležitej podpore a pomoci je schopný pochopiť význam a zmysel právnych úkonov a s podporou a pomocou sa kvalifikovane rozhodnúť, či právny úkon uzatvoriť chce alebo nechce (je schopný vytvoriť rozhodnutie a prezentovať svoj názor dostatočne, do istej miery kvalifikovane v rámci limitu intelektu). Znalec uviedol, že ak sa A. B. vysvetlí, o čom je úverová zmluva alebo zmluva o pôžičke, tak je rámcovo schopný pochopiť význam a dôsledky takého konania, pokiaľ bude mať dostatočný čas. Podľa znalca A. B. je schopný ovládať svoje správanie, je plne sociabilný, bez porúch správania, dodržiava spoločenské konvencie, koná bez porúch správania, impulzivity, agresivity a prípadných iných porúch konania. Podľa znalca stupeň narušenia intelektu a kognitívnych schopností u A. B. nenadobudol takú závažnosť, ktorá by odôvodňovala obmedzenie právnej spôsobilosti v akejkoľvek oblasti života vyšetovaného. Z medicínskeho hľadiska preto podľa znalca nebolo potrebné pristúpiť k obmedzeniu spôsobilosti A. B. na právne úkony.

16. Súd prvej inštancie aj v kontexte záverov znaleckého dokazovania zdôraznil, že obmedzenie spôsobilosti na právne úkony je výrazným zásahom do integrity fyzickej osoby, zásahom do základných ľudských práv a slobôd jedinca a tiež zásahom do súkromia fyzickej osoby, ktorý musí byť primeraný sledovanému cieľu, musí byť čo najužší, t.j. len v nevyhnutnej miere a musí sa k nemu pristupovať iba ako k prostriedku „ultima ratio“. K rozhodnutiu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je nutné pristúpiť iba vo výnimočných prípadoch, kedy menej obmedzujúce opatrenia nie sú možné, resp. sa stanú neúčinnými. V právnom poriadku SR sice nie sú upravené inštitúty na posilnenie právnej ochrany osôb so zdravotným hendikepom, ktorý by mohol byť dôvodom zásahu do spôsobilosti na právne úkony tak, ako v českom právnom poriadku, ktoré napĺňajú kritéria Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, napr. v podobe predbežného prehlásenia, zmluvy o nápomoci alebo zastúpenie člena domácnosti, avšak v slovenskej právnej úprave je možné podporne uvažovať o použití § 29 Občianskeho zákonníka, kde zákon umožňuje ustanoviť opatrovníka osobe, ak je to potrebné z iného vážneho dôvodu.

17. Okresný súd mal za to, že ak by bolo potrebné na strane A. B. urobiť právny úkon, ktorý presahuje jeho limity, tak je možné využiť práve inštitút ustanovenia hmotnoprávneho opatrovníka. Len zdravotný stav nemôže byť dôvodom na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Za efektívnejší spôsob ochrany osôb trpiacich zdravotným hendikepom ako je detská mozgová obrna, mentálna retardácia a podobne sa považuje nie zásah do spôsobilosti na právne úkony, ale práve ustanovenie opatrovníka v konaní podľa § 272 a nasledujúcich ustanovení CMP. Dokazovanie preukázalo to, že až doposiaľ A. B. nikdy nekonal spôsobom, ktorým by si škodil, teda nikdy neuzatváral právne úkony, ktorými by škodil svojim záujmom, sám seba svojimi úkonmi nikdy neohrozil. Inštitút obmedzenia spôsobilosti na právne úkony má primárne chrániť záujem osoby, o spôsobilosť ktorej ide, nie záujem iných osôb. Okresný súd nadobudol podozrenie, že dôvody podania návrhu na obmedzenie spôsobilosti zo strany navrhovateľa smerovali skôr k ochrane záujmov navrhovateľa, voči ktorému boli podané viaceré žaloby, ktoré boli navyše konajúcimi sudmi vyhodnotené ako opodstatnené.

18. A. B. od smrti svojej matky sa nachádza „v starostlivosti“ svojej krstnej mamy a sesternice, pričom tieto jemu blízke osoby až doposiaľ vykonávajú o neho osobnú starostlivosť a sú mu nápomocné po všetkých stránkach. Nebolo preukázané, že by tieto osoby konali v neprospech A. B., alebo, že by A. B. v čase, odkedy sa nachádza v ich „starostlivosti“ pod ich vplyvom ohrozil svoje záujmy, uzatvoril právny úkon vo svoj neprospech. Okresný súd vyhodnotil inštitút obmedzenia spôsobilosti na právne úkony ako inštitút „ultima ratio“ a dospel k názoru, že v prípade A. B. je možné uplatniť menej zasahujúce opatrenie na ochranu jeho práv a právom chránených záujmov, napr. v podobe ustanovenia hmotnoprávneho opatrovníka pre konkrétny právny úkon, preto návrh navrhovateľa na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu zamietol.

19. O trovách štátu za vykonané znalecké dokazovanie okresný súd rozhodol tak, že štátu náhradu trov konania nepriznal, pretože podľa názoru okresného súdu navrhovateľ nie je osobou s odborným medicínskym vzdelaním, ktorá by sama mohla posúdiť zdravotný stav posudzovanej osoby a z tohto plynúcu dôvodnosť podaného návrhu. Pochybnosti o zdravotnom stave posudzovanej osoby v čase podania návrhu existovali, a preto nebolo by spravodlivé, aby navrhovateľ bol zaviazaný na náhradu trov konania, ktoré vznikli štátu v súvislosti so znaleckým dokazovaním.

20. O trovách súdneho konania okresný súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, ak nezistil dôvody na aplikáciu ust. § 55 CMP, teda dôvody, resp. okolnosti prípadu, pre ktoré by bolo spravodlivé zaviazat' na náhradu trov konania niektorého z účastníkov.

21. V závere odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd pre úplnosť uviedol, že zamietol návrh navrhovateľa na doplnenie dokazovania a vypracovanie revízneho posudku, ako aj návrhy osoby, o spôsobilosti ktorej sa koná, ak vzhľadom k rozsahu vykonaného dokazovania boli považované ďalšie dôkazy za nadbytočné, nevhodné a neefektívne.

22. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), e), f), g), h) CSP. V odvolaní uviedol, že je otcom plnoletého syna A. B., ktorý má teraz 30 a pol roka. Od narodenia je ťažko zdravotne postihnutý, trpí detskou mozgovou obrnou, ale aj inými ochoreniami. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne bol A. uznaný za invalidného podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., pretože pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Bol mu priznaný invalidný dôchodok, ktorý stále poberá. V Oznámení ÚPSVaR Trenčín o opätovnom posúdení jeho zdravotného stavu zo dňa 27.07.2012 a zo dňa 30.07.2014 úrad konštatoval, že u A. nedošlo k podstatným zmenám v zdravotnom stave, nezmenili sa ani jeho osobnostné predpoklady pre jeho integráciu do spoločnosti s tým, že termín opätovného posúdenia jeho zdravotného stavu nie je potrebný. Z Lekárskeho posudku ÚPSVaR Trenčín zo dňa 17.07.2014 vyplynulo, že A. má mentálnu retardáciu stupňa IQ 44. Vyžaduje si stály dozor, usmerňovanie, je nesamostatný, zle sa orientuje a je odkázaný na celodenný dohľad, opatrovanie inou osobou. K vykonaným dôkazom okresným súdom poukázal na nariadené znalecké dokazovanie v zmysle uznesenia Okresného súdu sp.zn. BN-6Ps/3/2022, ktorým boli znalcomi uložené otázky. Navrhovateľ v odvolaní opísal otázky č. 1, č. 2, č. 3, č. 4, č. 5, č. 6 a odpovede znalca k nim. K odpovedi znalca na otázku č. 1 mal za to, že je nedostatočná. Stav vyšetrovaného až doteraz odborníci neoznačili za duševnú poruchu, ale podobne ako znalec slovami „duševná zaostalosť“, teda za „retardáciu“ v zmysle spomalenia, oneskorenia, meškania, retardácie vývoja, psychická, fyzická, mentálna retardácia, oneskorenie vývoja. Znalec v odpovedi na otázku č.

3 uviedol, že sa domnieva, že u vyšetrovaného stupeň narušenia intelektu a kognitívnych schopností nenadobudol takú závažnosť, ktorá by odôvodňovala obmedzenie právnej spôsobilosti v akejkoľvek oblasti života vyšetrovaného. Na otázku súdu, aké právne úkony môže vyšetrovaný vykonávať, resp. aké právne úkony nie je schopný vykonávať, znalec neodpovedal vôbec. Znalec v odpovedi na otázku č. 6 uviedol, že zdravotný stav vyšetrovaného je medicínsky trvalý, stabilný, napriek tomu možno očakávať čiastočné zlepšenie v bežnom fungovaní pri dostatočnej podpore a pri pomoci okolia.

Znalec pri subjektívnom vyšetrení zistil, že A. nevie, ani aký má dôchodok a keď sa ho opýtal na bankomatovú kartu, tak vyšetrovaný jednoznačne tvrdil, že ju má „F.“. Na otázku, či s ňou platil, povedal, že platila „krstná“, ale on zadával PIN a uviedol 9-miestne číslo. Je teda nepochybné, že vyšetrovaný isto nepozná PIN svojej bankomatovej karty a jeho kartu používa bez akejkoľvek právnej zodpovednosti opatrovníčka so svojou matkou, ktorá sa o vyšetrovaného A. stará. Jemu, ako biologickému otcovi vyšetrovaného, možnosť starostlivosti o vyšetrovaného obe tieto osoby dlhodobo odopierajú s tým, že ohováraním aj v danom konaní procesná opatrovníčka dehonestuje osobu navrhovateľa. Znalec zistil, že A. je úplne mimo v základných počtoch, lebo ani na jednu jednoduchú početnú otázku neodpovedal správne. Navrhovateľ v odvolaní opätovne zdôraznil, že znalec neodpovedal na kardinálnu otázku súdu č. 3., aké právne úkony môže vyšetrovaný vykonávať, resp., aké právne úkony nie je schopný vykonávať. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 313/2012 s prepojením na súdenú vec. Považoval odôvodnenie rozsudku okresného súdu v odsekoch 44., 46. odôvodnenia napadnutého rozsudku na úkor vyšetrovaného A.. Znalec uviedol, že ak sa A. B. vysvetlí, o čom je úverová zmluva alebo zmluva o pôžičke, tak je rámcovo schopný pochopiť význam a dôsledky takého konania, pokiaľ bude mať dostatočný čas. Podľa navrhovateľa takéto tvrdenie neobstojí. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na vyjadrenie znalca, ktorý uviedol, že A. B. je schopný ovládať svoje správanie, je plne socializovaný, bez porúch správania, dodržiava spoločenské konvencie, koná bez porúch správania, impulzivity, agresivity, a teda z medicínskeho hľadiska nie je potrebné pristúpiť k obmedzeniu spôsobilosti A. B. na právne úkony. Podľa navrhovateľa takéto zdôvodnenie rozsudku okresného súdu neobstojí.

Okresný súd sa správne zaoberal medicínskou stránkou vyšetrovaného A., ale vôbec nevyhodnotil schopnosť vyšetrovaného mať spôsobilosť na právne úkony, osobitne mať spôsobilosť uzatvárať zmluvy, záväzky, dohody, ku ktorým je potrebná písomná forma. V odseku 46. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd mal za to, že ak by bolo potrebné na strane A. B. urobiť právny úkon, ktorý presahuje jeho limity, je možné využiť práve inštitút ustanovenia hmotnoprávneho opatrovníka. Navrhovateľ považoval za potrebné poukázať práve na príbuzných vyšetrovaného A., ktorí sú tie potencionálne osoby, ktoré môžu doviest' A. k tomu, aby uzavrel právny úkon, ktorý by mu škodil a mohli by tak urobiť bez akejkoľvek zodpovednosti. A. je vlastníkom niekoľkých nehnuteľností a k ich prevodu by pri jeho zdravotnom hendikepe bolo správne potrebné schválenie právneho úkonu rozhodnutím súdu. Pokiaľ by takýto právny úkon robil iba za asistencie „príbuzných“, je A. v rukách „pomáhajúceho“ hračkou. Naproti tomu súdom ustanovený opatrovník je pod povinnosťou polročne podávať správy o nakladaní s majetkom osoby obmedzenej na spôsobilosť na právne úkony. Vyšetrovaný A. je po smrti svojej matky cca od začiatku roku 2022 v starostlivosti príbuzných, jeho procesnej opatrovníčky, ktorá dodnes nemusela nikoho informovať o tom, ako hospodári s majetkom vyšetrovaného A.. Okresný súd mal za preukázané, že je to práve navrhovateľ, kto v priebehu konania sa stal podozrivý, že dôvody podania návrhu na obmedzenie spôsobilosti z jeho strany smerovali skôr k ochrane jeho záujmov a opätovne okresný súd poukázal na nepreverené dehonestujúce útoky procesnej opatrovníčky na jeho osobu. Dôvodom zamietnutia návrhu navrhovateľa však nemôže byť zdôvodnenie súdom prvej inštancie, ktoré stojí na dehonestácii osoby navrhovateľa procesnou opatrovníčkou bez toho, aby si súd preveril osobnostné kvality navrhovateľa.

23. V ďalšej časti odvolania navrhovateľ uviedol, že u vyšetrovaného A. boli a sú stále dané dôvody pre obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a takýmto rozhodnutím integrita A. nebude narušená, ale môže výrazne pomôcť v každodennom živote a napriek tomu, ako rozhodol okresný súd, keď spôsobilosť A. na právne úkony neobmedzil, súčasne mu ani nemohol ustanoviť opatrovníka, ktorý by dohliadol na jeho život, každodenné úkony a starostlivosť o jeho majetok a tu je zásadný problém. Procesná opatrovníčka zastupuje A. iba v tomto konaní, oproti čomu inštitút opatrovníka v rozsudku o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je úplne iný, ako inštitút procesného opatrovníka v konaní samom. V prípade právoplatnosti rozsudku vyšetrovaný A. zostane bez ochrany svojich právnych záujmov. Z vykonaného dokazovania je z objektívneho hľadiska nepochybné, že v prípade vyšetrovaného A. ide o prípad, ktorý vylučuje schopnosť uskutočňovať konkrétne právne úkony. Znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že vyšetrovaný A. trpí duševnou zaostalosťou na rozhraní ľahkého až stredne

ťažkého stupňa. Porucha sa u neho prejavuje narušením intelektových, kognitívnych schopností, ktoré sú rovnomerne globálne narušené, čo limituje jeho schopnosť absolvovať napríklad bežnú školskú dochádzku, schopnosť podania pracovného výkonu. Porucha trvá od narodenia. Stav vyšetrovaného nie je možné zlepšiť farmakologicky v rozsahu dnes dostupných medicínskych znalostí. Ďalším dokazovaním bolo preukázané, že vyšetrovaný trpí retardáciou v zmysle spomalenia, oneskorenia, meškania, leg., psych., fyzická, mentálna retardácia. Vyšetrovaný bol a stále je pri jeho IQ 44 odborne vo svojej mentalite hodnotený na úrovni 6 až 9 ročného dieťaťa. Znaleckým dokazovaním nebolo preukázané, či vie písať, čítať, či vie porozumieť prečítanému textu, je ovplyvniteľný inými osobami. Nevie, aký má dôchodok. S jeho účtom a bankomatovou kartou nakladajú príbuzní bez akejkoľvek právnej zodpovednosti. Určite nie je spôsobilý uzatvárať zmluvy, záväzky, ani dohody, ku ktorým je potrebná písomná forma.

Navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť a návrhu v obmedzení spôsobilosti na právne úkony vyhovieť tak, že A. nie je schopný nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zadovažovať, spísať závet, poberať dôchodok, resp. iné dávky alebo finančnú hotovosť okrem disponovania s finančnou hotovosťou do sumy max. 20,- Eur mesačne, nie je spôsobilý uzatvárať úverové zmluvy, pôžičky, akékoľvek iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, nie je spôsobilý byť ručiteľom iným osobám, nie je spôsobilý konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy SR, finančnými inštitúciami, nie je spôsobilý konať o akejkoľvek svojej zdravotnej a sociálnej spôsobilosti, nie je schopný výkonu volebného práva s tým, že v ostatných právnych úkonoch jeho spôsobilosť zostáva nedotknutá a ustanoveným opatrovníkom bude navrhovateľ, ktorý je povinný zastupovať A. v konaní pred štátnymi orgánmi v rozsahu opatrovníckych práv a povinností, spravovať jeho majetok a ak nejde o bežné veci, je na nakladanie s jeho majetkom potrebné schválenie súdu s tým, že ako opatrovník – navrhovateľ bude povinný riadne vykonávať svoju funkciu a dbať na pokyny súdu. Navrhovateľ uviedol, že je to jeho jediný syn, najbližší príbuzný, naozaj mu na ňom veľmi záleží, nie je vo veľmi dobrom zdravotnom stave, sám má pokročilejší vek a je ochotný akceptovať jeho želania zostať v starostlivosti príbuzných, jeho súčasnej procesnej opatrovníčky. Nesúhlasil s časťou odôvodnenia rozsudku okresného súdu, v ktorej sa rozoberajú vzťahy rodičov A., nežijúcej matky a otca, ktoré posúdenie je bez vplyvu k predmetu konania, a to spôsobilosti vyšetrovaného A. na právne úkony.

24. K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadrila okresná prokuratúra, ktorá žiadala rozsudok okresného súdu potvrdiť, pretože ho považovala za zákonný, dôvodný. Okresný súd rozhodol podľa záverov znaleckého dokazovania. Okresný súd správne zameral dokazovanie na zistenie duševného stavu osoby a v spolupráci so znalcom bolo zistené, že duševná zaostalosť, ktorou posudzovaná osoba trpí, nedosahuje takú intenzitu predpokladanú ustanoveniami Občianskeho zákonníka, že by nebola schopná sama si obstaráť svoje záležitosti. Znalec konštatoval, že vyšetrovaný A. je schopný limitovane zodpovedne vybavovať svoje záležitosti samostatne, pri úkonoch presahujúcich jeho zdravotný stav sa vyžaduje pomoc a podpora okolia, ide o formu podporného rozhodovania. Z výsluchu znalca vyplynulo, že vyšetrovaný vie posúdiť, kto pre neho je dôveryhodná osoba, kto mu radí dobre a kto zle. To, že posudzovaná osoba dokáže takto fungovať v bežnom živote, podporuje aj ten fakt, že doposiaľ sa nepreukázalo také správanie, resp. rozhodnutie vyšetrovaného, ktoré by bolo spochybniteľné a škodil by si ním svojim záujmom. Osoby so zdravotným postihnutím majú rovnaké práva ako všetci ostatní. Podpora, ochrana a uplatňovanie práv osôb so zdravotným postihnutím si však vyžadujú špecifický prístup zodpovedajúci ich potrebám, možnostiam, schopnostiam a postojom spoločnosti k nim. Okresná prokuratúra poukázala na Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím, zmluvnou stranou ktorého dohovoru je aj Slovenská republika. Cieľom dohovoru je presadzovať, ochraňovať a zabezpečovať plnohodnotný a rovný výkon ľudských práv a základných slobôd pre všetky osoby so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich dôstojnosti bez akejkoľvek diskriminácie na základe zdravotného postihnutia.

25. K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadrila aj procesná opatrovníčka. Mala za to, že iba zdravotný stav nemôže byť dôvodom na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Pochybnosti navrhovateľa vznesené k znaleckému posudku, ako uvádza v odvolaní, boli samotným znalcom a vyjadrením znalca priamo na pojednávaní zodpovedané. Znalec zodpovedal na všetky položené otázky zo strany navrhovateľa. Podľa znalca, pri realizácii testu vyšetrovaný zjavne otázkam porozumie, k otázkam, ktoré majú významnejší dopad na jeho osobu, odpovede podrobuje dlhšej úvahe. Pri vyšetrení sa preukázalo, že schopnosť vyšetrovaného, hoci limitovaná, je chápať v hrubých rysoch aj náročné situácie a nie je medicínska nutnosť pristúpiť k obmedzeniu schopnosti konať u vyšetrovaného s tým, že je možné očakávať čiastočné zlepšenie. Pochybnosti o A. schopnosti čítať a písať nie sú namieste. Okresnému

súdu bolo predložené vysvedčenie vystavené Praktickou školou v J., III. ročník, školský rok 2015/2016, trieda PRŠ/III, kde okrem praktických predmetov sú aj predmety matematika, slovenský jazyk a literatúra s tým, že čítanie a písanie bolo absolvované na prvom stupni a na zadnej strane vysvedčenia sa uvádza „žiak získal nižšie stredné odborné vzdelanie“ podľa § 16 ods. 4 písm. a) Školského zákona. Sám navrhovateľ na pojednávaní, ako dôkaz o platení výživného pred smrťou matky, uvádzal sumár dokladov o pravidelnom mesačnom prevzatí výživného v hotovosti a jeho potvrdenie písomným podpisom práve A.. Znalec bol ustanovený okresným súdom a procesná opatrovníčka A. nemala na to žiaden vplyv. Znalecký posudok považovala, vzhľadom na zdravotný stav A., za správny, objektívny. Čo sa týka obáv navrhovateľa ohľadom prevodu A. nehnuteľného majetku zo strany procesnej opatrovníčky, tak z aktuálnych LV je zrejmé, že navrhovateľ má na každej nehnuteľnosti predkupné právo, takže akákoľvek manipulácia s týmito podielmi bez súhlasu navrhovateľa v praxi neprichádza do úvahy. Priamu škodu a ujmu A. spôsobuje navrhovateľ, a to tým, že dlhodobo a bezplatne reálne užíva A. majetok, a to polovicu 3-izbového bytu v J., LV č. XXXX, kde trhovú nájomnú za celý byt je cca 700,- Eur, a to už niekoľko rokov od smrti matky A. 16.01.2022.

Nesúhlasila s obranou navrhovateľa k údajnej jeho dehonestácii, pretože jednalo sa o tvrdenia zo strany procesnej opatrovníčky, ktoré sú namieste, sú podložené, pričom sa vždy uvádza zdroj informácie. Ako procesná opatrovníčka vykonáva svoju funkciu dobre a v súlade so záujmami A., je to navrhovateľ, ktorý zjavne v tomto konaní nejedná v záujme A., ale primárne mu ide o jeho majetok. Poukázala na negatívny vzťah A. s otcom – navrhovateľom s tým, že podaným návrhom chcel docieľiť len správu nad A. majetkom bez toho, aby sa o A. staral. V závere svojho odvolania jednoznačne potvrdil, že A. je schopný samostatného rozhodovania, vie vyhodnotiť pozitíva a negatíva danej situácie, ako aj dopady na svoju osobu.

V druhej časti odvolania procesná opatrovníčka opätovne poukázala na to, že návrh navrhovateľa nespĺňal zákonné náležitosti, ak neobsahuje dôvody a skutočnosti odôvodňujúce zásah do spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony, nebolo preukázané, že iné menej obmedzujúce opatrenia, napríklad podporované rozhodovanie, nie je možné, alebo neúčelné. Aktuálna lekárska správa bola získaná nezákonným spôsobom, A. neužíva žiadne lieky a neuskutočnil žiaden úkon, ktorým by akýmkoľvek spôsobom poškodil seba, je stále učiaschopný a schopný progresu. Podľa procesnej opatrovníčky okresný súd vôbec nemal brať do úvahy Lekársku správu F. K. K. zo dňa 10.02.2022, keďže ide o nezákonne zistený dôkaz, čo bolo preukázané predložením rozhodnutia ÚOOÚ SR. Navrhovateľ okrem svojich domnienok a vnútorných presvedčení ničím nepreukázal, že okresný súd rozhodol nesprávne, alebo, že neúplne zistil skutočný stav veci, preto navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny, pretože je plne aj v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

26. K odolaniu navrhovateľa bolo zaslané aj vyjadrenie zo strany Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej aj len „úrad“). Ak navrhovateľ namieta Znalecký posudok č. 04/2024 vypracovaný znalcom F. F. L., tak úrad mal za to, že samotný navrhovateľ, ako aj právna zástupkyňa nie sú kompetentní a odborne spôsobilí hodnotiť odborné závery súdneho znalca, ktorý ako jediný má odbornú spôsobilosť posudzovať zdravotný stav osoby posudzovanej, ako aj možné obmedzenie spôsobilosti na právne úkony spojené so zdravotným stavom osoby posudzovanej, a to primárne a výlučne z medicínskeho hľadiska. Znalec vo svojich záveroch uviedol, že vyšetrovaný je limitovane schopný zodpovedne vybavovať svoje záležitosti samostatne, u vyšetrovaného stupeň narušenia kognitívnych schopností nenadobudol takú závažnosť, ktorá by odôvodňovala obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v akejkoľvek oblasti života vyšetrovaného a nie je medicínska nutnosť pristúpiť k obmedzeniu schopnosti konať, prejavovať svoju vôľu v akejkoľvek oblasti života, aj keď takéto konanie predpokladá podporu zo strany okolia. Úrad zdôraznil, že k rozhodnutiu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je nutné pristúpiť iba vo výnimočných prípadoch, kedy menej obmedzujúce opatrenia nie sú možné, resp. sa stanú neúčinnými. V slovenskej právnej úprave je možné podporne uvažovať o použití ust. § 29 Občianskeho zákonníka. Podľa výsledkov dokazovania bolo zistené, že A. B. nikdy nekonal spôsobom, ktorým by si škodil sám sebe, svojmu okoliu a úkonmi neohrozil svoje majetkové práva, pričom podľa konania bolo zjavné, že bol to práve navrhovateľ, ktorý svojím návrhom o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony A. B., ktorý je jeho synom, sledoval ochranu svojich vlastných záujmov. Poukázal na Nález Ústavného súdu SR zo dňa 28.11.2012 sp.zn. I. ÚS 313/2012. Výsledky dokazovania preukázali, že A. B. od smrti svojej matky sa nachádza „v starostlivosti“ svojej krstnej mamy a sesternice, ktoré sú mu blízke osoby, sú mu nápomocné po všetkých stránkach a nebolo preukázané, že by tieto osoby konali v neprospech A. B.. Spôsobilosť na právne úkony A. B. je zásadná a nezmeniteľná z dôvodu jeho garantovaných ústavných práv a obmedzenie spôsobilosti by v prípade

A. B. znamenalo stratu jeho nezávislosti, ako aj ľudskej dôstojnosti. A. B. je pod nepretržitým dohľadom svojich blízkych osôb, a preto neprichádza do styku s tretími osobami bez ich vedomia. Vzhľadom k navrhovateľom podanému návrhu, rozsahu obmedziť A. B. v spôsobilosti na právne úkony, je tu podozrenie, že navrhovateľ má záujem o majetkový prospech svojho syna z dôvodu, že A. B. je väčšinovým spoluvlastníkom bytu v J., ktorý má v podielnom spoluvlastníctve so svojim otcom, ako aj fakt, že navrhovateľ v tomto byte stále býva, A. B. je tiež väčšinovým spoluvlastníkom na D. C. XXX, C. – D. spolu so svojim otcom – navrhovateľom. Navrhované obmedzenie disponovať s finančnou hotovosťou do sumy max. 20,- Eur mesačne je nanajvýš nedôstojným a neetickým návrhom zo strany navrhovateľa, naviac, sám navrhovateľ sa deleguje do funkcie opatrovníka, pričom ako otec A. B. sa o neho dlhé roky nestaral a išlo o syna so zdravotným postihnutím.

K navrhovanému obmedzeniu spôsobilosti uzatvárať úverové zmluvy, pôžičky a akékoľvek iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, tak tieto záležitosti je A. B. schopný vykonávať formou podporovaného rozhodovania blízkych osôb tak, ako doteraz.

K navrhovanému obmedzeniu spôsobilosti konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy SR, finančnými inštitúciami tak, ako v minulosti, tak aj v súčasnosti má A. B. nápomocné blízke osoby, a to krstnú mamu a sesternicu, ktoré mu formou podporovaného rozhodovania napomáhajú v akomkoľvek jeho rozhodovaní.

K navrhovanému obmedzeniu spôsobilosti A. B., že nie je spôsobilý konať o akejkoľvek svojej zdravotnej a sociálnej spôsobilosti, je petit neurčitý a nevykonateľný.

Navrhované obmedzenie spôsobilosti, že A. B. nie je schopný výkonu volebného práva, je v rozpore s Ústavou SR, ako aj v rozpore s Dohovorom Čl. 29 o právach osôb so zdravotným postihnutím.

V závere vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa úrad poukázal na závažné dôsledky obmedzenia spôsobilosti na právne úkony. Musí sa jednať o osobu, ktorá nie je spôsobilá robiť žiadne právne úkony. Úrad sa stotožnil so závermi znaleckého dokazovania, ako aj s vyjadrením právneho názoru okresného súdu, že v prípade A. B. je možné uplatniť aj iné menej zasahujúce opatrenia na ochranu jeho práv a právom chránených záujmov, napr. v ustanovení hmotnoprávneho opatrovníka pre konkrétny právny úkon. Úrad sa stotožnil aj s vyjadrením okresnej prokuratúry s dôrazom na Dohovor, ktorého cieľom je presadzovať, ochraňovať a zabezpečovať plnohodnotný a rovný výkon ľudských práv a základných slobôd pre všetky osoby so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich dôstojnosti bez akejkoľvek diskriminácie na základe zdravotného postihnutia.

27. K vzájomne doručovaným vyjadreniam subjektom zúčastneným na konaní sa okresná prokuratúra vyjadrila tak, že považuje rozsudok okresného súdu za správny, pretože bolo rozhodnuté v súlade so závermi znaleckého dokazovania s návrhom na jeho potvrdenie.

28. Navrhovateľ vo svojom vyjadrení zotrval na odvolaní.

29. Procesná opatrovníčka súhlasila s vyjadrením okresnej prokuratúry, ako aj úradu.

30. Navrhovateľ v podaní zo dňa 11.04.2025 uviedol, že znalec nehovorí pravdu, ak tvrdí, že vyšetovaný je schopný rámcovo chápať zmysel súdneho konania. Znalec neuviedol, že pochopenie u vyšetovaného je na úrovni 6 až 9 ročného dieťaťa, pričom vyšetovaný A. nebude čeliť medicínskemu, ale môže čeliť právnenému, alebo faktickému ľudskému útoku, pred ktorým vyšetovaný A. nemá pri tomto rozhodnutí súdnu ochranu. Mentálne poškodenie u vyšetovaného A. je potvrdené lekáskymi správami od narodenia - je s postihnutím detská mozgová obrna bez možnosti zlepšenia v bežnom fungovaní, čo potvrdil v konečnom dôsledku aj znalec v znaleckom posudku. V mentálnej stabilite 6 až 9 ročného dieťaťa vyšetovaný potrebuje ochranu a pomoc, čo mu znalec v znaleckom posudku odmietol dať a pokiaľ má vyšetovaný mentálnu úroveň dieťaťa, potrebuje ochranu opatrovníka s povinnosťami opatrovníka podľa § 275 CMP. Vyšetovaný okrem nehnuteľností vlastní aj peňažné prostriedky, a to z titulu dedenia po jeho matke, je poberateľom invalidného dôchodku a sociálnych dávok, vlastní aj šperky zo žltého kovu a tento druh majetku nie je chránený zákonom tak, ako sa poukazuje na spoluvlastnícke právo navrhovateľa a vyšetovaného k nehnuteľnostiam. K negatívnemu vzťahu A. s navrhovateľom ako otcom, navrhovateľ uviedol, že takéto stanovisko syna A. ako vyšetovaného sa ho hlboko dotklo, avšak ako otec sa o neho staral od narodenia až do smrti jeho matky, kedy príbuzní A. odviezli a následne bránili navrhovateľovi v kontakte s ním. To, čo uviedol A. vo vzťahu k navrhovateľovi ako k otcovi, je, podľa navrhovateľa, výsledok manipulácie procesnej opatrovníčky s dospelým A., ktorý má 29 rokov, avšak v mentálnom veku dieťaťa 6 až 9 rokov. Návrh bol zo strany navrhovateľa podaný v súlade s hmotnoprávnou, ako aj procesnoprávnou stránkou v danej veci. Navrhovateľ uviedol, že

nedôveruje príbuzným, v starostlivosti ktorých je jeho syn – A. v súčasnosti, ale bol ochotný súhlasiť s tým, pokiaľ má A. k nemu negatívny vzťah a nechce žiť s navrhovateľom ako otcom, tak aby zostal žiť u týchto príbuzných. Znalecký posudok v konaní je dôkazom kľúčovým, na ktorý je súd odkázaný, a preto je nevyhnutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť. Znalecký posudok vypracovaný v tejto veci uvedené parametre nemá, preto navrhovateľ žiadal vypracovať kontrolný znalecký posudok a z toho dôvodu zrušiť rozsudok okresného súdu a vec vrátiť na nové konanie.

31. V ďalších podaniach navrhovateľ zotrval na návrhu zrušenia rozsudku okresného súdu a vrátenia veci na ďalšie konanie za účelom vykonania kontrolného znaleckého posudku. Navrhovateľ nemal v úmysle spochybňovať odbornosť znalca z odvetvia psychiatrie, avšak úrad a okresná prokuratúra sa zaoberajú medicínskym a nie právnym problémom. Navrhovateľ zotrval na tom, že odpovede znalca sú zmätočné, pretože A. nepotrebuje limitovanú, ale celkovú pomoc najmä pri právne významných úkonoch. Vyšetovaný A. netrpí duševnou chorobou, ale mentálnou retardáciou – znevýhodnením a jeho plná spôsobilosť na právne úkony ohrozuje hlavne jeho samotného, keď s prihliadnutím na medicínsky stabilizovanú prognózu postihnutia mu treba zabezpečiť trvalú ochranu a za stavu neobmedzenej spôsobilosti na právne úkony u A. môže zo strany okolia dôjsť k jeho zneužitiu. A. žije v domácnosti so svojou krstnou mamou a sesternicou, ktoré osoby sa ho snažia držať pod svojím vplyvom a izolujú ho od tretích osôb, vrátane jeho ako otca. Je tragické pre A. a absolútne škodlivé, ak mu bránia v socializácii. Tvrdenia okresnej prokuratúry sú formálnym citovaním pojmov, používaných v obdobných právnych vyjadreniach. Rozdiel medzi duševnou chorobou a mentálnym znevýhodnením spočíva v ich definíciách, príčinách, prejavoch a spôsoboch liečby. Duševná choroba je porucha psychického zdravia, ktorú je možné liečiť a často je prechodná alebo ovplyvňuje iba určitý čas a mentálne znevýhodnenie je trvalé a súvisí s nižším intelektom a schopnosťami, pričom vyžaduje dlhodobú podporu a prispôsobenie. Zo zdravotnej karty vyšetovaného bolo preukázané, že vyšetovaný A. trpí mentálnym znevýhodnením – mentálnou retardáciou stupňa IQ 44, čo je považované za ťažké mentálne postihnutie a vo väčšine právnych systémov je na zabezpečenie ochrany takejto osoby nutná zákonná opatera, alebo opatrovníctvo. Takéto osoby majú často výrazné obmedzenia v schopnosti spracovávať informácie a v rozhodovaní zvyčajne nemajú schopnosť plne pochopiť obsah zmluvy a jej právne dôsledky, a týmto sa nezaoberal okresný súd, znalec, ani ďalšie subjekty zúčastnené na konaní.

32. K podaniam navrhovateľa, okresnej prokuratúry a úradu sa vyjadrila procesná opatrovníčka tak, že okresná prokuratúra dbala nad zákonnosťou konania a úrad vstúpil do konania na základe žiadosti navrhovateľa, nie osoby, o ktorej spôsobilosti sa konalo a náležite bolo zhodnotenú, že dotknutá osoba – vyšetovaný A. nespĺňa podmienky na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Skutočným cieľom navrhovateľa je dosiahnuť výhody v zjavnom rozpore s účelom zákona. U vyšetovaného A. argumentuje starou správou, ktorá nemôže byť použitá pre konanie, napr. IQ dotknutej osoby, a to A., je v súčasnosti okolo 50. Znevažuje vyjadrenia subjektov zúčastnených na konaní vrátane znalca, preto bolo zo strany procesnej opatrovníčky navrhnuté potvrdiť rozsudok okresného súdu.

33. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote, a to osobou na to oprávnenou – navrhovateľom, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem, posúdil napadnutý rozsudok okresného súdu za aplikácie ust. § 65, § 66, § 67 CMP, a to v dotknutom výroku I., ktorým bol návrh navrhovateľa na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u A. B., nar. XX.XX.XXXX zo dňa 02.02.2022 zamietnutý v spojení so závislým výrokom III. o trovách prvoinštančného konania a verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom bol rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., III. potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

34. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie podané navrhovateľom bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoPs/8/2025-438 zo dňa 24.06.2025, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 24.06.2025 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

35. Primárne krajský súd uvádza, že základom jeho rozhodnutia je aplikácia ust. § 387 ods. 2 CSP, pretože sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi a právnym vyhodnotením uskutočneným okresným súdom, ktorý napadnutým rozsudkom vo výroku I. návrh navrhovateľa na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u A. B., nar. XX.XX.XXXX zo dňa 02.02.2022 zamietol v spojení so závislým výrokom III. o trovách prvoinštančného konania. Práve z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP krajský súd nebol povinný v odôvodnení svojho rozsudku opätovne zopakovať tie skutkové zistenia a právne vyhodnotenia, ktoré konštatoval okresný súd a bolo postačujúce na ne len odkázať, pokiaľ rozhodnutie okresného súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu predstavujú organickú jednotu z hľadiska predmetu konania. Krajský súd za aplikácie ust. § 387 ods. 3 druhá veta CSP bol však povinný sa vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní navrhovateľa, k čomu na základe nižšie prijatých zhodnotení zo strany krajského súdu došlo.

36. K spôsobu konania pred krajským súdom sa uvádza, že k prejednaniu odvolania podaného navrhovateľom nebolo potrebné nariadiť pojednávanie, ak neboli zistené dôvody pre zopakovanie, alebo doplnenie dokazovania a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem. Krajský súd mal za to, že okresný súd v potrebnom a dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie nevyhnutné k tomu, aby posúdil návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal obmedzenia spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX.

37. Navrhovateľ v spojení aj s doplňujúcimi vyjadreniami pri postupe okresného súdu, a to vzájomného doručovania podaní účastníkom konania za aplikácie ust. § 373 ods. 3, § 374 ods. 1, 2 CSP žiadal zmenu rozsudku okresného súdu vo výroku I., podľa ktorej sa A. B., nar. XX.XX.XXXX obmedzí v spôsobilosti na právne úkony v zmysle odvolacieho návrhu obsiahnutého v podanom odvolaní navrhovateľa zo dňa 12.02.2025 a podaním zo dňa 11.04.2025 navrhovateľ žiadal rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie s návrhom na kontrolné znalecké dokazovanie. Podstatou odvolania navrhovateľa bolo namietanie znaleckého posudku s dôrazom, že znalec na otázku č. 3 vo svojej odpovedi neuviedol, aké právne úkony môže vyšetrovaný, a to A. B., nar. XX.XX.XXXX vykonávať, resp. aké právne úkony nie je schopný vykonávať. Navrhovateľ v podstate namietal v súdnom konaní vypracovaný znalecký posudok, ktorý vzhľadom k položeným jednotlivým otázkam a odpovediam zo strany znalca hodnotil ako posudok, ktorý nie je jednoznačný, úplný, určitý a presvedčivý a pritom predstavuje kľúčový dôkaz, aj z ktorého dôvodu navrhovateľ žiadal vykonať nezaujaté kontrolné znalecké dokazovanie a rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Podľa navrhovateľa dôvod na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v prípade vyšetrovaného A. je daný a obstoje, keď z objektívneho hľadiska je u neho vylúčená schopnosť uskutočňovať konkrétne právne úkony. Navrhovateľ uviedol, že vyšetrovaný A. trpí duševnou zaostalosťou na rozhraní ľahkého až stredne ťažkého stupňa, jeho stav nie je možné zlepšiť farmakologicky v rozsahu dostupných medicínskych znalostí, trpí retardáciou v zmysle spomalenia, oneskorenia, meškania, lek., psych., fyzická, mentálna retardácia a vyšetrovaný A. bol a stále je pri jeho IQ 44 odborne vo svojej mentalite hodnotený na úrovni 6 až 9 ročného dieťaťa, navyše znaleckým dokazovaním nebolo preukázané, či vie písať, čítať, či vie porozumieť prečítanému textu; je ovplyvniteľný inými osobami, nevie, aký má dôchodok, k jeho účtu má bankomatovú kartu a nakladá s ňou príbuzný bez akejkoľvek právnej zodpovednosti. Podľa navrhovateľa určite nie je spôsobilý uzatvárať zmluvy, záväzky ani dohody, ku ktorým je potrebná písomná forma. Navrhovateľ okrem iného zdôraznil to, že príbuzní vyšetrovaného A. sú potencionálne osoby, ktoré môžu do viesť A. k tomu, aby uzavrel právny úkon, ktorý by mu škodil a mohli by tak urobiť bez akejkoľvek zodpovednosti, keď A. je vlastníkom niekoľkých nehnuteľností, pričom súdom ustanovený opatrovník pri obmedzenej spôsobilosti na právne úkony vyšetrovaného A. je povinný podávať polročné správy o nakladaní s majetkom takejto osoby, ktorú povinnosť procesná opatrovníčka nemá, t.j. inštitút opatrovníka v rozsudku o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je úplne iný, ako inštitút procesného opatrovníka v konaní samom. Podľa navrhovateľa nie sú tu splnené ani podmienky pre miernejšie opatrenia, než obmedzenie A. B. v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu navrhovanom navrhovateľom a samotný rozsudok nemá požadované odôvodnenie.

38. Primárne krajský súd uvádza, že mal spôsobilý predmet posudzovania, a to rozsudok okresného súdu, ktorý spĺňa zákonné náležitosti vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP, ak je jasne, určito vyjadrený rozsah dokazovania, z neho prijaté skutkové závery s následným právnym posúdením veci.

39. K odvolacím dôvodom navrhovateľa krajský súd vzhľadom k predmetu konania považoval za potrebné poukázať na základné princípy takéhoto konania, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu

dôsledne aplikoval v okolnostiach danej veci aj okresný súd, ktorý vo výsledku aj vecne správne rozhodol, ak podľa výroku I. návrh navrhovateľa zamietol.

40. Pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony je vážnym zásahom do jej osobnostných práv. Z tohto dôvodu súdy musia pristupovať k výkladu ust. § 10 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ktoré zákonné ustanovenia okresný súd citoval v odsekoch 36., 37. odôvodnenia napadnutého rozsudku, obozretne a v sporných prípadoch zvoliť skôr reštriktívny, ako zužujúci výklad. Pri rozhodovaní o (ne)obmedzení spôsobilosti na právne úkony je vždy potrebné dbať na to, aby bol rešpektovaný Čl. 4 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, ako aj Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „Dohovor“), cieľom ktorého je presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovnaké využívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k prirodzenej dôstojnosti. Ani samotná skutočnosť, že osoba trpí duševnou poruchou (zaostalosťou), nie je ešte dôvodom na obmedzenie jej spôsobilosti na právne úkony, t.j. na obmedzenie základných práv (práva na právnu osobnosť, aj na ľudskú dôstojnosť), ale musí byť vždy konkrétne uvedené, koho, resp. čo ohrozuje plná spôsobilosť na právne úkony (zachovanie právnej osobnosti) osoby, ktorá má byť podľa návrhu obmedzená na tejto spôsobilosti. Ďalej je potrebné odôvodniť, prečo nemožno riešiť situáciu miernejšími prostriedkami. Inak vyjadrené krajským súdom, pri rozhodovaní o návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony sa musí dôsledne uplatňovať subsidiarita tohto opatrenia. Je nevyhnutné oddeliť záujmy jednotlivca, spoločnosti a štátu a preferovať myšlienky prednosti zásadne slobodného, autonómneho jednotlivca, ktorému nesmie aj zo strany štátu byť znemožnené realizovať svoju predstavu o šťastí vynucovaním ochrany štátu tam, kde si jednotlivec, prípadne za pomoci rodiny, dokáže pomôcť sám. Miernejšími opatreniami môže byť zastupovanie alebo ustanovenie opatrovníka. K obmedzeniu spôsobilosti osoby na právne úkony bude možné pristúpiť až vtedy, ak sa vyčerpali všetky – menej represívne prostriedky, opatrenia, alebo ak sa už iné obmedzenia nedajú použiť, resp. sa stali neúčinnými. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie spôsobilosti na právne úkony prichádza do úvahy až vtedy, ak je použitie iných prostriedkov vylúčené, alebo je zjavné, že ich účinnosť nebude mať žiaden dopad na dotknutú osobu.

41. Navrhovateľ, okrem iného, v odvolaní namietal, že okresný súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a tie, ktoré vykonal, z nich vyvodil nesprávne skutkové zistenia, navyiac, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, ako aj, že okresný súd nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci. K týmto, podľa názoru krajského súdu, neopodstatneným odvolacím dôvodom sa uvádza, že hoci je úlohou súdu podľa Čl. 6 CMP zistiť skutočný stav veci a vykonať všetky potrebné dôkazy, konanie o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony fyzickej osoby je konaním, ktoré v rámci CMP je upravené špeciálnymi ustanoveniami § 231 a nasl. CMP, v zmysle ktorých sa pri interpretácii a aplikácii ust. § 10 Občianskeho zákonníka nemožno obmedziť iba na text zákonného predpisu, ale vždy je potrebné vziať do úvahy ústavný rozmer, ktorým je predovšetkým rešpektovanie ľudskej dôstojnosti. V medziach ústavného významu práv človeka sa v konaní o obmedzení spôsobilosti na právne úkony primárne sleduje záujem samotného dotknutého človeka a až následne záujem verejný, či tretích osôb. Aj tento ústavnoprávny rámec okresný súd pri svojom rozhodovaní akceptoval. Odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle ust. § 10 Občianskeho zákonníka môže dôjsť k obmedzeniu spôsobilosti na právne úkony len v tom prípade, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, resp. je schopná robiť len niektoré právne úkony. Na základe riadne a úplne vykonaného dokazovania neboli splnené podmienky pre vyhovenie návrhu podaného navrhovateľom a pred okresným súdom vykonané dôkazy nepreukázali, že by obmedzením spôsobilosti na právne úkony u osoby A. B., nar. XX.XX.XXXX mal byť primárne sledovaný záujem dotknutej osoby (primerane Nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 313/2012).

42. Výsledky dokazovania pred okresným súdom, t.j. dôkazy vyhodnotené tak v jednotlivosti, ako aj komplexne, dali relevantný základ pre zamietnutie návrhu navrhovateľa, ak posudzovaná osoba A. B., ktorý je synom navrhovateľa, za asistencie svojej rodiny zvláda svoju existenciu tak, ako to vyplýva z vecne správnych záverov odôvodnenia rozsudku okresného súdu v odseku 47., a to za pomoci svojej krstnej mamy a sesternice. Zo znaleckého dokazovania, Znalecký posudok č. 04/2024 vypracovaný okresným súdom ustanoveným znalcom, vyplynulo, že v dôsledku duševnej zaostalosti je A. B. limitovane schopný zodpovedne vybavovať svoje záležitosti samostatne, pri úkonoch presahujúcich jeho zdravotným stavom limitovanú kapacitu vyžaduje pomoc a podporu okolia, pričom pri náležitej podpore a pomoci je schopný pochopiť význam a zmysel právnych úkonov a s podporou a pomocou sa

kvalifikovane rozhodnúť, či právny úkon uzatvoriť chce, alebo nechce. Krajský súd v zhode so záverom okresného súdu je názoru, že práve podporou rodiny, v ktorej starostlivosti sa A. B. nachádza, je možné prekonávať limity v dôsledku jeho duševnej zaostalosti.

43. Krajský súd opätovne zdôrazňuje, že obmedzenie spôsobilosti človeka vykonávať právne úkony predstavuje mimoriadne závažný zásah do jeho osobného statusu, a preto zákonná úprava presne stanovuje podmienky, za ktorých k obmedzeniu spôsobilosti človeka na právne úkony môže dôjsť. Dôvodom pre obmedzenie spôsobilosti na právne úkony môže byť v zmysle ust. § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka výlučne len duševná porucha, ktorá nie je len prechodná, ak dosiahne taký stupeň, že človeku bráni v určitých záležitostiach konať. K rozhodnutiu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony sa musí pristupovať so zreteľom k subjektívnemu hľadisku v tom smere, že nie je rozhodné, o akú diagnózu duševnej poruchy v konkrétnom prípade ide, ale je relevantné, ako sa prejavuje v psychickej spôsobilosti konkrétnej osoby, t.j. či ide o tak podstatnú odchýlku od normálneho psychického vývoja človeka, ktorá mu v určitom rozsahu bráni postarať sa o vlastné záležitosti. V odôvodnení súdnych rozhodnutí o obmedzení svojprávnosti sa vyžaduje, aby bolo konkrétne uvedené, koho, resp. čo ohrozuje plná svojprávnosť osoby obmedzovanej a tiež je potrebné uviesť, prečo nie je možné situáciu riešiť miernejšími prostriedkami a v prípade súdneho rozhodnutia, ktorým je zamietnutý návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u konkrétnej osoby, je nevyhnutné uviesť, či za plnej svojprávnosti je osoba ohrozená a súčasne, že situáciu u konkrétnej osoby je možné riešiť aj miernejšími prostriedkami.

44. Krajský súd nezistil dôvody na zásah do osobného statusu posudzovanej osoby A. B. jeho obmedzením v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu, ako žiadal navrhovateľ. Dodáva sa, že samotná existencia duševnej poruchy na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony nestačí, t.j., ak aj posudzovaná osoba A. B. trpí duševnou zaostalosťou na rozhraní ľahkého až stredne ťažkého stupňa (na rozhraní ľahkého až stredne ťažkého stupňa mentálnej retardácie), ktorá porucha je trvalého charakteru, ďalším predpokladom je, že táto trvalá porucha by celkom vylučovala schopnosť A. B. uskutočňovať právne úkony, čo nebolo preukázané komplexne vykonaným dokazovaním.

45. Navrhovateľ v odvolaní namietal na základe odpovedí znalca znalecký posudok, ktorý nedáva podklad pre rozhodnutie v súdnom konaní, ak podľa navrhovateľa znalec neodpovedal na otázku, a to, aké právne úkony môže vyšetřovaný vykonávať, resp. aké právne úkony nie je schopný vykonávať. Odvolací súd sa oboznámil so Znaleckým posudkom č. 04/2024 zo dňa 30.08.2024 (ďalej len „znalecký posudok“), vypracovaným znalcom F. F. L., zapísaným v zozname znalcov v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria a na rozdiel od námietok navrhovateľa má za to, že je dôkazom, ktorým boli zodpovedané otázky okresného súdu uložené uznesením č.k. BN-6Ps/3/2022-191 zo dňa 02.04.2024. Je zákonité, že ak znalec na otázku č. 3 zodpovedal tak, že u vyšetřovaného A. B. stupeň narušenia intelektu a kognitívnych schopností nenadobudol takú závažnosť, ktorá by odôvodňovala obmedzenie právnej spôsobilosti v akejkoľvek oblasti života a nie je nutnosť pristúpiť k obmedzeniu schopnosti konať, prejavovať svoju vôľu v akejkoľvek oblasti života, aj keď takéto konanie predpokladá podporu zo strany okolia a u vyšetřovaného A. B. postačuje iné miernejšie riešenie, napr. formou podporného rozhodovania, ak doposiaľ vyšetřovaný bol schopný prežiť svoj život s podporou a pomocou okolia bez výskytu spochybniteľných rozhodnutí, tak následne podľa názoru krajského súdu nebol priestor špecifikovať právne úkony, ktoré môže vykonávať, resp. ktoré nie je schopný vykonávať, ktorá špecifikácia právnych úkonov nastupuje až v prípade, ak by znalec vyjadril záver, že je nutné obmedziť spôsobilosť na právne úkony vyšetřovaného a v akom rozsahu.

Krajský súd na základe obsahových náležitostí znaleckého posudku nezistil to, čo namietal navrhovateľ v odvolaní, že nie je možné z neho vychádzať a ani jeho zaujatosť. Krajský súd uvádza, že závery znaleckého posudku sú jasne a odborne formulované pre účely daného súdneho konania. V takomto konaní je súd povinný uskutočňovať aj iné dôkazy ako znalecký posudok z odboru psychiatrie, a to najmä výsluch potenciálne postihovaného človeka (k čomu pred okresným súdom došlo), dôkazy smerujúce k posúdeniu jeho mnohovrstevných sociálnych a právnych interakcií, majetkových, rodinných a podobne. To, či osoba trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodnou, je otázka odborná, ktorú súd nemôže posúdiť, ale spadá do kompetencie znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia – odvetvie Psychiatria. Túto odbornú otázku okresný súd posudzoval práve nariadením znaleckého dokazovania a vychádzal zo záverov znaleckého posudku. Hoci má znalecké dokazovanie špecifický charakter a zvláštne postavenie medzi dôkaznými prostriedkami, zostáva jedným z možných dôkazov. Po preukázaní, že posudzovaná osoba trpí duševnou zaostalosťou na rozhraní ľahkého až stredne ťažkého stupňa, vecne správne okresný súd osobitnú pozornosť venoval vyhodnoteniu skutočností majúúcich podstatný význam pre jeho

rozhodnutie, a to, či vo svojom živote napriek duševnej poruche, ktorá nie je len prechodná, je A. B. osoba, ktorá sa vie postarať o svoje bežné potreby a či spôsobom svojho života a celkového sociálneho a rodinného zázemia nie je ohrozená na živote a zdraví. Odvolací súd preto rovnako, ako okresný súd, považoval za podstatné aj zistenia, v akom prostredí posudzovaná osoba žije, najmä, že žije v spoločnej domácnosti po smrti svojej matky s krstnou mamou a sesternicou (sesternica A. F. C., ktorá v súdnom konaní bola procesnou opatrovníčkou), ktoré osoby mu pomáhajú, poznajú jeho zdravotný stav, sú mu nápomocné v bežnom živote po všetkých stránkach a súčasne nebolo preukázané, že by tieto osoby konali v neprospech A. B..

Okresný súd mal za zistené, k námietke navrhovateľa, či posudzovaný A. B. vie čítať a písať, to, že podľa vysvedčenia vystaveného Praktickou školou v J. v školskom roku 2015/2016 dosiahol v I. a aj v II. polroku veľmi dobré výsledky vo všetkých vyučovacích predmetoch.

46. Ak zdravotný stav posudzovaného A. B. bol hodnotený v komplexe viacerých dôkazov, a to pre vyhodnotenie zákonných podmienok vyžadovaných pre konanie o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, tak nie je možné izolovane a pre účely iného konania, akým je posudzovanie peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poukazovať na posúdenie zdravotného stavu A. B. pre toto iné konanie pred príslušným správnym orgánom. Len súd je oprávnený obmedziť osobu v spôsobilosti na právne úkony, a to pokiaľ sú preukázané všetky zákonné podmienky, k čomu v danej veci nedošlo, preto okresný súd vecne správne postupoval, ak návrh navrhovateľa zamietol.

47. K odôvodneniu rozhodnutia krajského súdu sa uvádza, že nebolo potrebné, aby bola daná odpoveď na každý odvolací argument navrhovateľa, ale len na tie, ktoré mali pre vec podstatný význam, k čomu zo strany krajského súdu došlo. V konaní o opravnom prostriedku podľa ustálenej súdnej praxe nie je potrebné a ani žiaduce, aby v okolnostiach danej veci krajský súd v dôvodoch svojho rozsudku vyhodnocoval jednotlivé okresným súdom uložené otázky na znalca a jeho odpovede tak, ako to vyjadroval navrhovateľ v odvolaní.

48. Krajský súd nezistil dôvody na doplnenie dokazovania kontrolným znaleckým posudkom v zmysle návrhu navrhovateľa vzhľadom ku komplexnosti vykonaného dokazovania pred okresným súdom, nezistil ani nesprávne právne posúdenie veci, pokiaľ okresný súd na zistený skutkový stav veci správnym spôsobom aplikoval rozhodné zákonné ustanovenia, ktoré uviedol v odôvodnení svojho rozsudku a tieto aj správnym spôsobom na okolnosti danej veci interpretoval, a tým neboli zistené dôvody pre iné rozhodnutie v odvolacom konaní, než na potvrdenie rozsudku okresného súdu v napadnutom výroku I., ktorým bol návrh navrhovateľa na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX zamietnutý v spojení so závislým výrokom III. o trovách prvoinštančného konania za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP.

49. Krajský súd dodáva, že v záhlavovej časti svojho rozsudku uviedol Krajskú prokuratúru v Trenčíne, ktorá podaním zo dňa 30.05.2025 oznámila prebratie vstupu do konania, ktorá skutočnosť si nevyžadovala vydanie samostatného rozhodnutia za aplikácie ust. § 13 CMP.

50. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pokiaľ neboli zistené dôvody postupu pre iné rozhodnutie o týchto trovách.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.